

Architectuurkaart
Luwe plekken in Turnhout
rustpunten in de stad

AR-
TUR

COLOFON

Redactie & productie
Sien Beyens (AR-TUR)
Edith Wouters (AR-TUR)
Christa Truyen (Avansa Kempen)

Katlijn Van Gorp (Bibliotheek Turnhout)

Niet speciale dank aan Ilse Van Gorp (Stilteplatform)

voor haar inspirerende stilte wandeling.

Grafische vormgeving
kabinet.studio

Drukker
Stockmans

Uitgever
AR-TUR
Warandestraat 42
2300 Turnhout
Belgie

info@ar-tur.be
www.ar-tur.be
© februari 2024

Avantgarden, OMCERING

Bondgenoten:

APART
MASTERS
ASSISTERS
BUUR

Heliden:

Van roey
DE WERONDE
HORY

Superhelden:

AR-TUR
avansa
BIBLIOTHEEK

Luwe plekken in Turnhout rustpunten in de stad

Deze architectuurkaart neemt je mee langs luwe plekken in Turnhout die geselecteerd werden op het kruispunt van architectuur, literatuur en stilte. Geborgen, soms verborgen, plaatsen in de stad die een rustpunt bieden en de prikkels om je heen beperken. Het zijn plekken om bij stil te staan, zowel fysiek als mentaal. Ze geven de kans om even om je heen te kijken, te reflecteren of de dingen vanop een afstand te beschouwen.

AR-TUR, Avansa Kempen en Bibliotheek Turnhout organiseerden op 11 februari 2024 een wandeling naar aanleiding van het evenement *s t i l l e* wandeling leidt je naar verscholen plekken in Turnhout waar zowel architectuur als literatuur elkaar ontmoeten en je de verschillende aspecten uit de stiltebloem kan ontdekken. Je kan de route via deze kaart ook zelf bewandelen en al dan niet uitbreiden met nog een aantal andere haltes. Beleef de kwaliteiten van stilte, rust en ruimte en ontdek dat stil (te) meer dan stil is.

*De stiltebloem/-wiel maakt zichtbaar welke creatieve mogelijkheden stilte zoal biedt binnen diverse beleidsdomeinen.
© www.waerbeke.be/over-ons-visie

stille wandeling

- 1

Bibliotheek I beeld Brian (rock) van Hans Op de Beeck ☉ Warandestraat 42
- 2

Gevangenis I vlindertegel tegen zinloos geweld ☉ Wezenstraat
- 3

Labyrint Heilig Hartkerk ☉ Kerkplein
- 4

Hofpoorttuin ☉ Hofpoort
- 5

Ecologische tuin Natuurpunt Museum ☉ Graatakker 11
- 6

Binnentuin Muylenberg ☉ Mermansstraat 20
- 7

Kapel Onze-Lieve-Vrouw van Bijstand ☉ Herentalsstraat 6
- 8

Kasteel van de Hertogen van Brabant ☉ Kasteelplein

publiek

semi-publiek

- 1

Vlindertegel tegen zinloos geweld ☉ Stationstraat 1
- 2

Vlindertegel tegen zinloos geweld ☉ Begijnenstraat 36
- 3

Vlindertegel tegen zinloos geweld Centrumparking de Warande ☉ Kasteeldreef
- 4

De Lusthof ☉ Herentalsstraat 78
- 5

Belevingspleintje Driezenstraat ☉ Driezenstraat 50
- 6

Belevingspleintje Leopoldstraat ☉ Leopoldstraat 1
- 7

Belevingspleintje Gasthuisstraat ☉ Gasthuisstraat 24
- 8

Begijnhof ☉ Begijnhof
- 9

Stadsboerderij met bloemenpluk-en kruidentuin ☉ Veldekensweg 10
- 10

Jacobsmarkt ☉ Jacobsmarkt
- 11

Kaviaarbelevingsbank ☉ Kanaal Dessel-Schoten (overzijde Oude Kaai 26)
- 12

Park Begijneveldekens ☉ Begijnendreef
- 13

Uitkijktoren Bels Lijntje ☉ Kleine Klotteraard
- 14

Bezoekerscentrum Klein Engelandhoeve ☉ Klein Engeland 29
- 15

Turnhouts Vennengebied
- 16

Warandepark ☉ Warandestraat
- 17

Speelplaats Sint-Pietersinstituut ☉ Jubileumlaan 1
- 18

Intieme Stadstuin Grote Markt ☉ Grote Markt
- 19

Stadspark Turnhout ☉ Parklaan - Steenweg op Zevendonk
- 20

Tuin Paterspand ☉ Patersstraat 100
- 21

Begraafplaats met plannen tot buurtpark ☉ Kwakkelstraat 135
- 22

Begraafplaats Nazareth met rouwluiifel ☉ Steenweg op Merksplas 66
- 23

Tuinwijk Turnhout ☉ Volksplein
- 24

Parkwijk Turnhout ☉ Parkring
- 25

Park Piot Heilig Graf ☉ Baron Frans du Fourstraat
- 26

Tweetorentjesplein ☉ Baron Frans du Fourstraat 4
- 27

Natuurgaaard De Wending ☉ Albert Van Dyckstraat 18
- 28

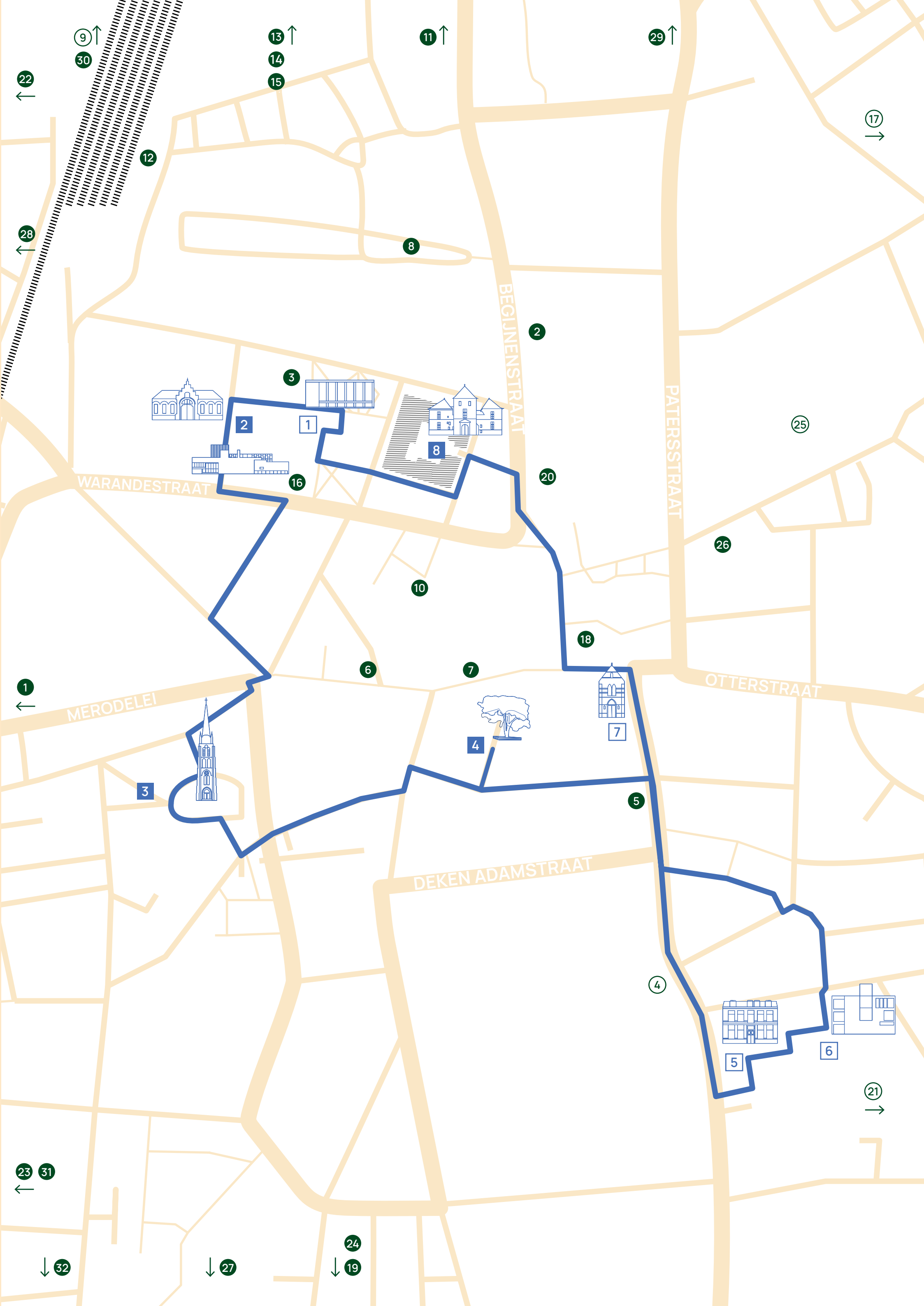
Nieuwe Kaai ☉ Nieuwe Kaai
- 29

Natuurgebied Den Doolhof ☉ Maria Van Zimmerenstraat
- 30

Natuurgebied Nieuwe Bossen ☉ Langvenstraat 37
- 31

Stadsbos (toekomstig belevingsbos) ☉ Nassaulaan - Galgenbeekweg
- 32

Parkgebied Frac (voormalig militair domein) ☉ Slachthuisstraat 20

LAAT

Vertraag.
Vertraag.
Vertraag je stap.

Stap trager dan je hartslag vraagt.

Verlangzaam.
Verlangzaam.
Verlangzaam je verlangen.

En verdwijn met mate.

Neem niet je tijd
En laat de tijd je nemen –
Laat.

Uit: Leonard Nolens, 'Laat alle deuren op een kier', Querido, 2004.

1 Bibliotheek - beeld Brian (rock)
Foto: Stad Turnhout | Ontwerp: Hans Op de Beeck

In de Leeszaal van de bibliotheek van Turnhout staat het beeld *Brian (rock)* van Hans Op de Beeck. Hans woont en werkt in Brussel, maar zijn roots liggen in Turnhout. Brian maakt deel uit van een reeks levensgrote beelden van kinderen die met gesloten ogen verzonken zijn in hun eigen stille moment van concentratie en introspectie.

De sculptuur staat in contrast met het fragment *Rat Race*, eveneens van Hans Op de Beeck, dat de drukte van onze tijd en de snelheid van onze samenleving illustreert. Bekijk het filmpje op <https://hansopdebeeck.com/works/1998/determination#>

Hans Op de Beeck, 'Determination', 1998

2 Gevangenis - vlindertegel tegen zinloos geweld
Foto: Sien Beyens

De gevangenis is een plaats waar mensen sterk geconfronteerd worden met stilstaan bij de redenen achter hun opsluiting. Voor de gevangenispoort vind je één van de vele vlindertegels tegen zinloos geweld. Plotse en tragische gebeurtenissen kunnen de hele samenleving abrupt tot stilstand brengen. Plaatsen waar mensen stierven ten gevolge van geweld en onrechtvaardigheid worden plekken van stille herdenking. In 2006 lanceerde vzw Zinloos Geweld een actie tegen zinloos geweld in de vorm van vlindertegels. De vlinder is een positief symbool tegen agressie, geweld en onverschilligheid. Op diverse locaties in Turnhout kom je de vlindertegels tegen.

In de podcastreeks *Iedereen levenslang?* getuigt gedetineerde Caetano: *"In mijn geval is de gevangenis goed geweest voor mij. Ik heb het nodig gehad. Als je de tijd krijgt om na te denken, kom je jezelf tegen. Je beseft dan hoeveel dingen je mis hebt gedaan."* – Beluister de volledige podcast via Spotify.

Tjhoi Ng Sauw, 'Iedereen levenslang? DIALOOG Herstel', 2022

3 Labyrint Heilig Hartkerk
Foto: Google Maps | Ontwerp kerkplein: Vectris i.s.m. Groep Infrabo en Stad Turnhout

Het labyrint is een universeel symbool dat in diverse oude beschavingen verankerd is. Een labyrint heeft slechts één gang. Dit pad begeleidt je vanzelf naar het eindpunt. Het afleggen van de weg is daarbij belangrijker dan het bereiken van het doel. Het traject van een labyrint symboliseert je levenspad: soms lijkt het alsof je bijna op je bestemming bent, om even later te merken dat je juist verder weg bent geraakt van het centrum. Als je jezelf in vertrouwen kan overgeven aan de beweging van het pad, kan dit ook rust, stilte en focus brengen. Loop door het labyrint van de Heilig Hartkerk en laat je leiden door het pad.

4 Hofpoortuin
Foto: Ananda De Sutter | Ontwerp: Architects in Motion

Midden in het centrum van Turnhout en vlakbij de drukke winkelstraat vormt de tuin aan Hofpoorttheater Elckerlijc een verscholen groene plek. Dit kleine stadsparkje ligt in het midden van de smalle straat *Hofpoort*. Een steeg of smalle straat wordt in het Turnhouts een poort genoemd. De Hofpoortuin is een ideale plaats om te vertoeven in alle rust.

5 Ecologische tuin Natuurpunt Museum
Foto: Natuurpunt Museum

In het hartje van Turnhout heeft Natuurpunt een ecologische en educatieve natuurtuin, gelegen achter het Natuurpunt Museum. Je ontdekt hier nuttige tips om je eigen tuin op een eenvoudige, maar creatieve manier aantrekkelijker te maken voor planten en dieren. De tuin is overdag open voor het publiek om tot rust te komen.

6 Binnentuin Muylenberg
Foto Sien Beyens | Ontwerp: GAB Architecten

In Muylenberg wonen en werken diverse personen met een bijzondere zorgvraag. De binnentuin van het gebouw biedt een plek waar zowel bewoners, bezoekers als passanten even halt kunnen houden. De belevingstuin met verschillende kleuren en geuren wordt onderhouden door het tuinatelier van Muylenberg. Verse groenten komen rechtstreeks uit de moestuin en het zelf-gemaakte insectenhotel draagt bij aan de nodige biodiversiteit. Wanneer je stil bent, hoor je de bijen zoemen.

7 Kapel Onze-Lieve-Vrouw van Bijstand
Foto: Wikimedia Commons

De kapel Onze-Lieve-Vrouw van Bijstand is een neogotische kapel die dateert uit 1897. De kapel ligt verscholen tussen de huizen en de deur staat meestal open. Aandachtige voorbijgangers of trage fietsers vangen dan een glimp op van de vele kaarslichtjes. Ontsteek zelf ook een kaars en laat je inspireren door de rust.

8 Kasteel van de Hertogen van Brabant
Foto: Frans Berkelaar

Het Kasteel van de Hertogen van Brabant is op de dag van vandaag de rechtbank van eerste aanleg. Vaak worden rechtbanken gezien als een plaats waar men bepaalt wie in de fout ging en hoe de schuldige gestraft moet worden. Eigenlijk moet een rechtbank een plaats van verzoening zijn. Verzoening met elkaar is pas mogelijk wanneer men ook bereid is om naar de ander te luisteren en de woede in zichzelf te laten stilvallen. Pas dan kan er ook sprake zijn van vergeving.

- 1 Vlindertegel tegen zinloos geweld in Stationstraat
- 2 Vlindertegel tegen zinloos geweld in Begijnenstraat

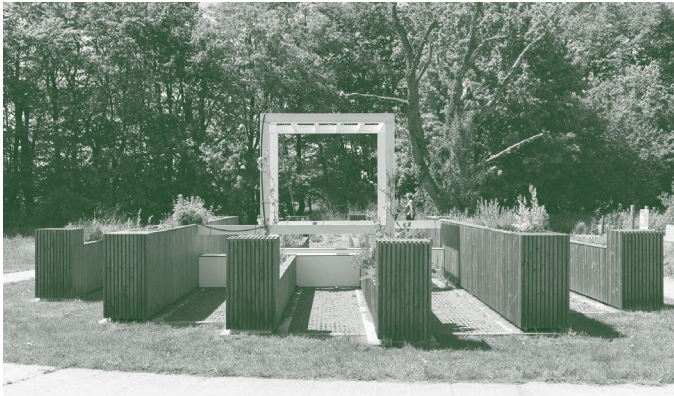
3 Vlindertegel tegen zinloos geweld aan Centruparkig Warande
Foto: Sien Beyens

4 De Lusthof
Foto: De Lusthof

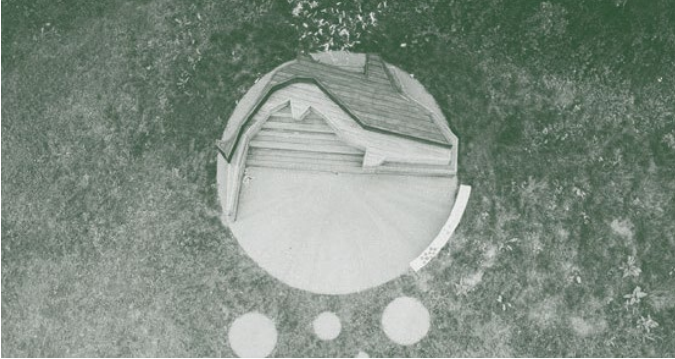
- 5 Belevingspleintje Driezenstraat
- 6 Belevingspleintje Leopoldstraat
- 7 Belevingspleintje Gasthuisstraat
- 8 Begijnhof

9 Stadsboerderij - bloemenpluk- en kruidentuin
Foto: Liesbet Goetschalckx | Ontwerp: atelier 20+03

10 Jacobsmarkt
Foto: Sien Beyens | Ontwerp: AID architecten i.s.m. Stad Turnhout

11 Kaviaarbelevingsbank
Foto: Stad Turnhout | Ontwerp: atelier 20+03

12 Park Begijneveldekens
Foto & ontwerp: Stad Turnhout

- 13 Uitkijktoren Bels Lijntje
- 14 Bezoekerscentrum Klein Engelandhoeve
- 15 Turnhouts Vennengebied

16 Warandepark
Foto & ontwerp: OMGEVING

17 Speelplaats Sint-Pietersinstituut
Foto & ontwerp: Ingenieursbureau France

- 18 Intieme Stadstuin Grote Markt
- 19 Stadspark Turnhout

20 Tuin Paterspand
Foto: Imoya

21 Begraafplaats met plannen tot buurtpark

22 Begraafplaats Nazareth met rouwluiel
Jef Van Noten | Ontwerp: leerlingen en leerkrachten van de technische school PT'20

- 23 Tuinwijk Turnhout
- 24 Parkwijk Turnhout

25 Park Piot Heilig Graf
Foto: Stradus | Ontwerp: OM/AR

26 Tweetorentjesplein

27 Natuurgaard De Wending
Foto: Natuurpunt

- 28 Nieuwe Kaai
- 29 Natuurgebied Den Doolhof
- 30 Natuurgebied Nieuwe Bossen
- 31 Stadsbos (toekomstig belevingsbos)
- 32 Parkgebied Frac (voormalig militair domein)